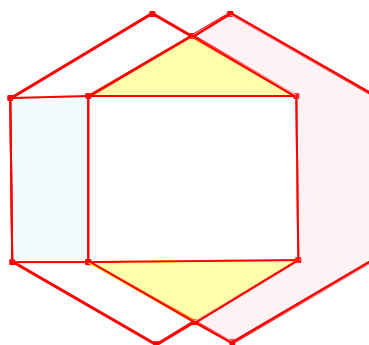

Problemes de Geometria per a l'ESO 328

3271.- La figura està formada per dos hexàgons regulars iguals solapats.
 L'àrea del rectangle blau és igual a la suma de les àrees dels triangles grocs.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del polígon rosa i l'àrea total de la figura.

Solució:

Sigen els hexàgons regulars $ABCDEF, GHIJKL$.

Siga $S = S_{ABCDEF}$

Siga $P = S_{CNK}$

Siga $Q = S_{EKND}$

Siga $R = S_{LBCK}$

$$S_{FLKE} = S_{BHIC} = 2P$$

$$S_{FBCE} = \frac{2}{3}S = 2P + R$$

$$S_{ECD} = \frac{1}{6}S = P + Q$$

L'àrea rosa és:

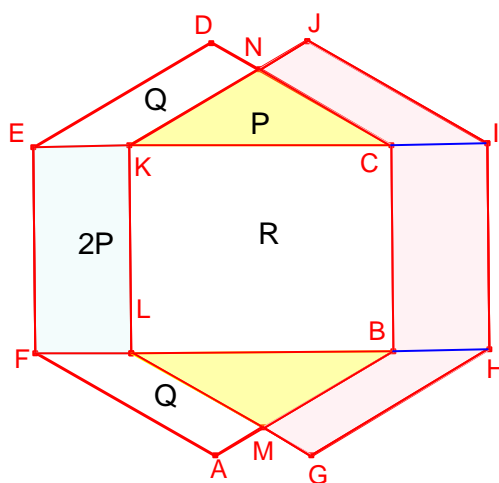
$$S_{rosa} = 2P + 2Q = 2 \cdot \frac{1}{6}S = \frac{1}{3}S$$

L'àrea total és:

$$S_{total} = S_{ABCDEF} + S_{rosa} = S + \frac{1}{3}S = \frac{4}{3}S$$

La proporció d'àrees és:

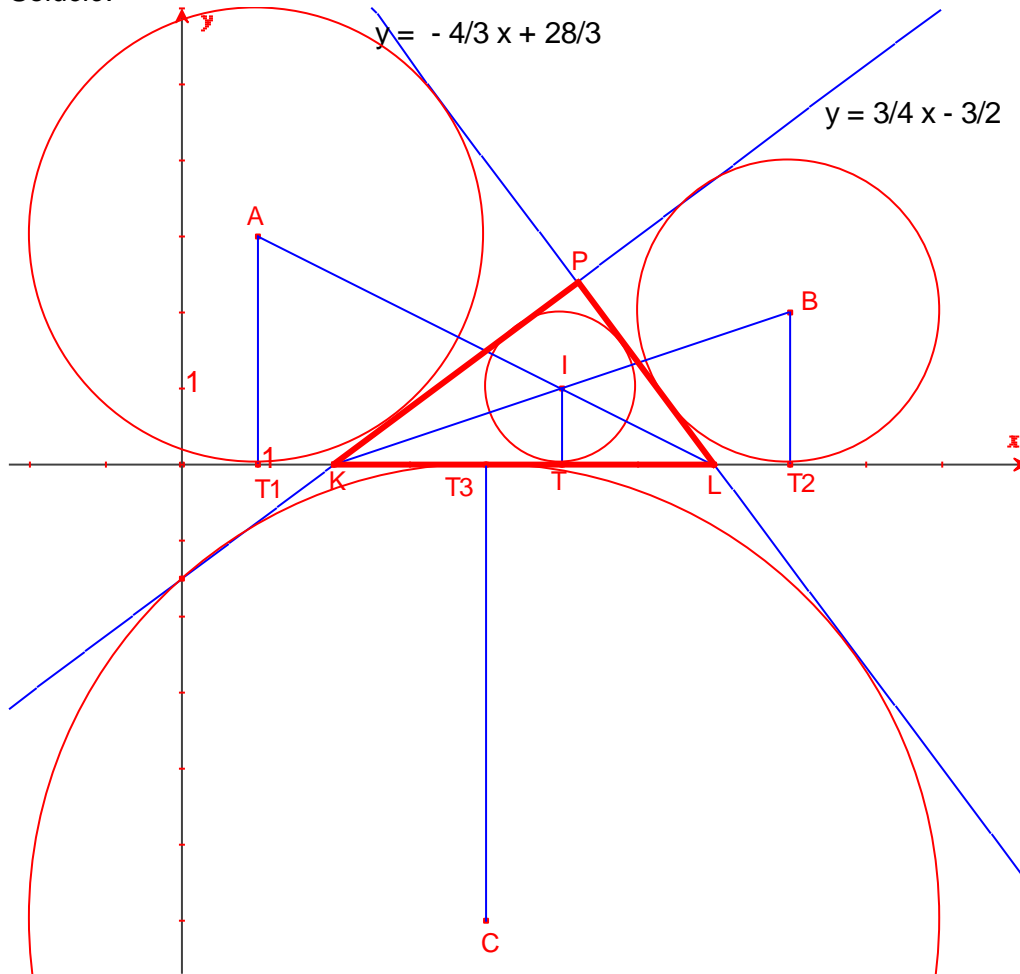
$$\frac{S_{rosa}}{S_{total}} = \frac{\frac{1}{3}S}{\frac{4}{3}S} = \frac{1}{4}$$

3272.- Calculeu el radi de la circumferència tangent a l'eix d'abscisses i a les funcions

$$f(x) = \frac{3x - 6}{4}, g(x) = \frac{28 - 4x}{3}$$

Solució:

Les funcions són rectes.

$$3x - 4y - 6 = 0, 4x + 3y - 28 = 0$$

Les dues rectes són perpendiculars.

Resolem el sistema per calcular la intersecció de les dues rectes:

$$\begin{cases} 3x - 4y = 6 \\ 4x + 3y = 28 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = \frac{26}{5} \\ y = \frac{12}{5} \end{cases}$$

El punt intersecció té coordenades:

$$P\left(\frac{26}{5}, \frac{12}{5}\right)$$

Calculem la intersecció de la funció $f(x) = \frac{3x-6}{4}$ i l'eix d'abscisses:

$$K(2, 0)$$

Calculem la intersecció de la funció $g(x) = \frac{28-4x}{3}$ i l'eix d'abscisses:

$$L(7, 0)$$

Hi ha quatre circumferències que ho compleixen la inscrita al triangle $\triangle KLP$ i les tres exinscrites.

$$\overline{KL} = p = 5, \overline{PK} = l = 4, \overline{PL} = k = 3$$

El radi de la circumferència inscrita al triangle rectangle $\triangle PKL$ és:

$$r = \overline{IT} = \frac{k+l-p}{2} = 1$$

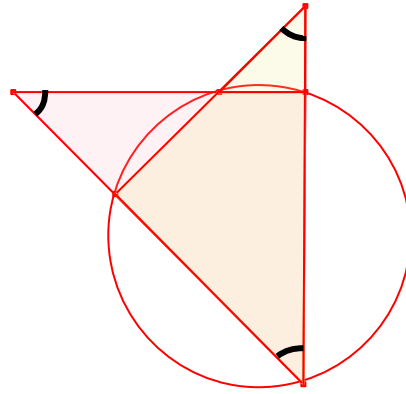
Els radis de les circumferències exinscrites són:

$$r_l = \overline{AT_1} = \frac{k+l+p}{k-l+p} \cdot r = \frac{12}{4} = 3$$

$$r_k = \overline{BT_2} = \frac{k+l+p}{-k+l+p} \cdot r = \frac{12}{6} = 2$$

$$r_p = \overline{CT_3} = \frac{k+l+p}{k+l-p} \cdot r = \frac{12}{2} = 6$$

3273.- En la figura, la circumferència té radi 2 i els angles marcats són iguals. Calculeu l'àrea total ombrejada.

Solució:

Siguen $\alpha = \angle CAB = \angle ABK = \angle ACK$

Els triangles $\triangle AKB, \triangle AMC$ són isòsceles.

$\angle BKA = 180^\circ - 2\alpha, \angle AMC = 180^\circ - 2\alpha$

El quadrilàter AKLM està inscrit en una circumferència.

Aleshores, $\angle BKA = 180^\circ - \angle AMC$

$180^\circ - 2\alpha = 2\alpha$

Resolent l'equació:

$\alpha = 45^\circ$

Aleshores,

$\angle AKB = \angle AMC = 90^\circ$

$\overline{AL} = 4$, diàmetre de la circumferència.

Siga $\overline{KL} = a, \overline{LM} = b$

$\overline{CK} = a, \overline{CL} = a\sqrt{2}, \overline{BM} = b, \overline{BL} = b\sqrt{2}$

$\overline{AM} = \overline{CM} = a\sqrt{2} + b$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AML$:

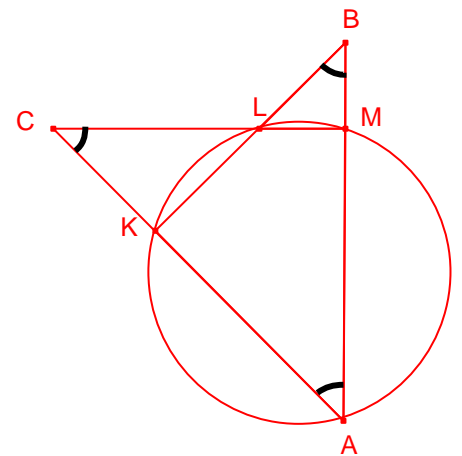
$$(a\sqrt{2} + b)^2 + b^2 = 4^2$$

Simplificant:

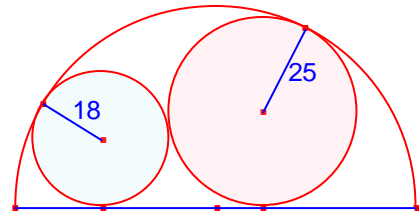
$$a^2 + b^2 + ab\sqrt{2} = 8$$

L'àrea de la zona ombrejada és:

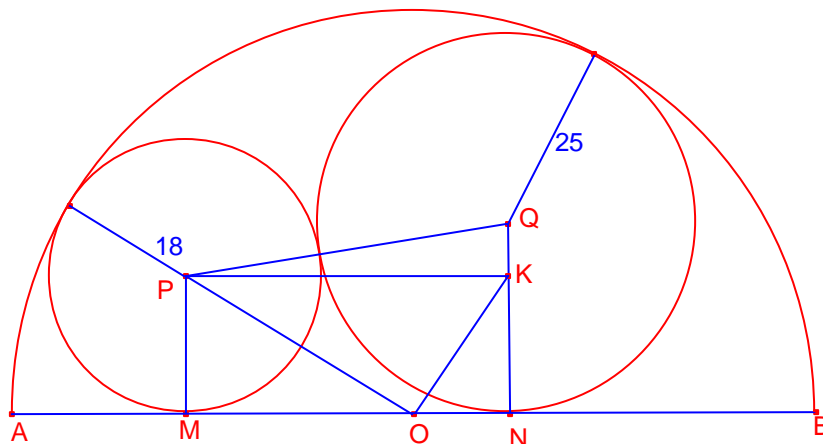
$$S_{\text{ombrejada}} = S_{AML} + S_{LMB} = \frac{1}{2}(a\sqrt{2} + b)^2 + \frac{1}{2}b^2 = a^2 + b^2 + ab\sqrt{2} = 8$$

3274.- En la figura, dues circumferències tangents de radi 18, 25 són tangents a una semicircumferència. Calculeu la proporció entre la suma de les àrees dels dos cercles i l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga el semicercle de centre O i radi $\overline{OA} = R$
 Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PM} = 18$
 Siga la circumferència de centre Q i radi $\overline{QN} = 25$
 Siga la projecció de P sobre \overline{QN}

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PKQ$:
 $\overline{MN} = \overline{PK} = 30\sqrt{2}$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle OMP$, $\triangle ONK$:
 $\sqrt{(R - 18)^2 - 18^2} + \sqrt{(R - 25)^2 - 25^2} = 30\sqrt{2}$

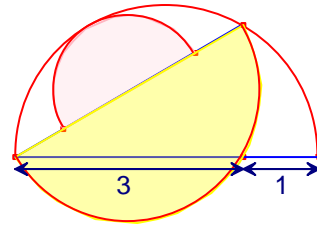
Resolent l'equació:

$$R = \frac{900}{17}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{\text{semicercle}}} = \frac{\pi 18^2 + \pi 25^2}{\frac{1}{2} \pi \left(\frac{900}{17}\right)^2} = \frac{274261}{405000} \approx 0.6772$$

3275.- En la figura, determineu la proporció entre la suma de les àrees dels semicercles ombrejats i l'àrea del semicercle no ombrejat.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 4$

Siga la semicircumferència de centre P i diàmetre $\overline{AC} = 2r$

$\angle AKC = 90^\circ, \overline{AK} = 3$

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{DE} = 2s$

Els triangles rectangles $\triangle AKC, \triangle APO$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{r}{2} = \frac{3}{2r}$$

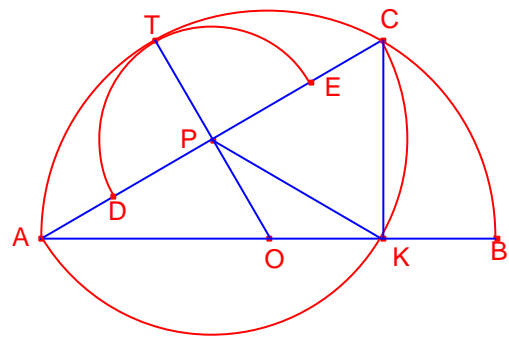
$$r^2 = 3$$

$$\overline{OP} = \sqrt{2^2 - r^2} = 1$$

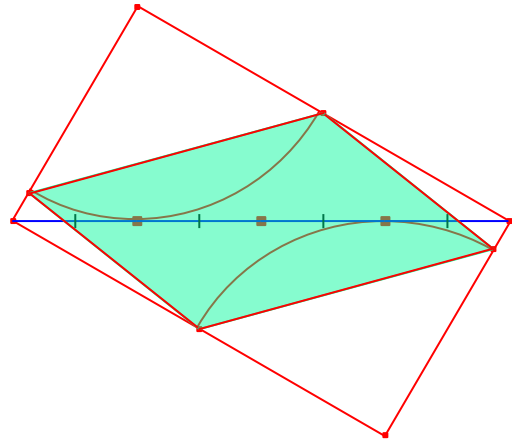
$$s = \overline{PE} = \overline{PT} = 2 - \overline{OP} = 1$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_O} = \frac{\frac{1}{2}r^2 + \frac{1}{2}s^2}{\frac{1}{2}2^2} = \frac{3 + 1}{4} = 1$$

3276.- En la figura calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del rectangle exterior.

Solució:

Siga el paral·lelogram $ABCD$.

Siga el rectangle $KLMN$.

Siga $\overline{KE} = \overline{EF} = \overline{FG} = \overline{GM} = 1$

$\overline{NE} = r$ és perpendicular a \overline{KM}

Els triangles rectangles $\triangle KNM, \triangle KEN$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{KN} = 2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle KNM$

$$\overline{NM} = 2\sqrt{3}$$

$$\overline{NE} = \frac{1}{2}\overline{NM} = \sqrt{3}$$

$$\overline{AK} = 2 - \sqrt{3}, \overline{KB} = \sqrt{3}$$

L'àrea del rectangle $KLMN$ és:

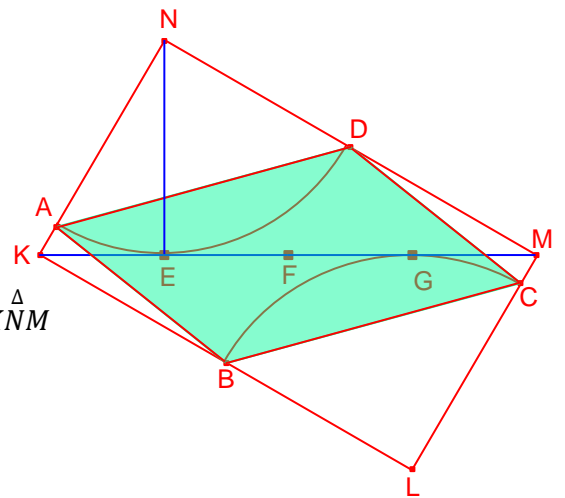
$$S_{KLMN} = 2 \cdot 2\sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

L'àrea del paral·lelogram $ABCD$ és:

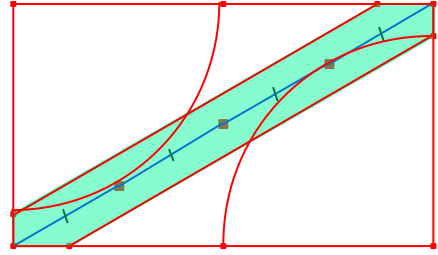
$$S_{ABCD} = S_{KLMN} - 2 \cdot S_{AND} - 2 \cdot S_{AKB} = 4\sqrt{3} - (\sqrt{3})^2 - (2 - \sqrt{3})\sqrt{3} = 2\sqrt{3}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ABCD}}{S_{KLMN}} = \frac{2\sqrt{3}}{4\sqrt{3}} = \frac{1}{2}$$

3277.- En la figura calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del rectangle exterior.

Solució:

Siga l'hexàgon $KABMCD$.

Siga el rectangle $KLMN$.

Siga $\overline{KE} = \overline{EF} = \overline{FG} = \overline{GM} = 1$

$\overline{NE} = r$ és perpendicular a \overline{KM}

Els triangles rectangles $\triangle KNM, \triangle KEN$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{KN} = 2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangles

$$\triangle KNM$$

$$\overline{NM} = 2\sqrt{3}$$

$$\overline{NE} = \frac{1}{2}\overline{NM} = \sqrt{3}$$

$$\overline{NC} = 3$$

L'àrea del rectangles $KLMN$ és:

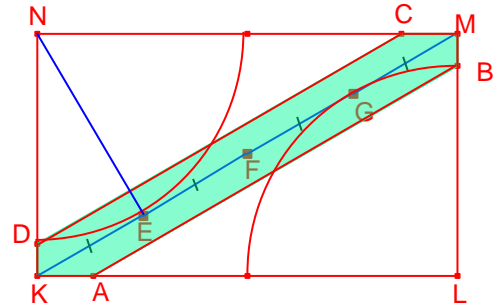
$$S_{KLMN} = 2 \cdot 2\sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

L'àrea l'hexàgon $KABMCD$ és:

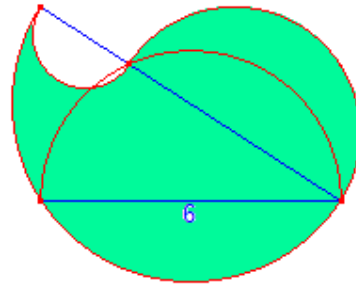
$$S_{KABMCD} = S_{KLMN} - 2 \cdot S_{CND} = 4\sqrt{3} - 3\sqrt{3} = \sqrt{3}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{KABMCD}}{S_{KLMN}} = \frac{\sqrt{3}}{4\sqrt{3}} = \frac{1}{4}$$

3278.- Un dels quatre semicercles té diàmetre 6.
 Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 6$

Siga la semicircumferència de diàmetre $\overline{BC} = a$

Siga la semicircumferència de diàmetre $\overline{CD} = b$

Siga la semicircumferència de diàmetre $\overline{BD} = a + b$

$$\angle ACB = 90^\circ, \angle DAB = 90^\circ$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ACB$:
 $\overline{AC}^2 = 36 - a^2$.

Aplicant el teorema de l'altura rectangle $\triangle ABC$:

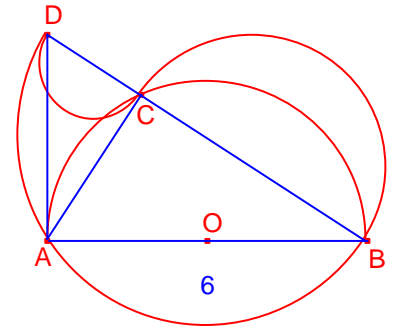
$$\overline{AC}^2 = ab$$

$$36 - a^2 = ab$$

$$a^2 + ab = 36$$

L'àrea ombrejada és igual a la suma de les àrees dels semicercles de diàmetre $\overline{BD} = a + b, \overline{BC} = a$ menys l'àrea del semicercle de diàmetre $\overline{CD} = b$:

$$S_{ombrejada} = \frac{\pi}{2} \left(\left(\frac{a+b}{2} \right)^2 + \left(\frac{a}{2} \right)^2 - \left(\frac{b}{2} \right)^2 \right) = \frac{\pi}{2} \cdot \frac{1}{4} (2a^2 + 2ab) = 9\pi$$

3279.- Sobre l'exterior dels costats \overline{BC} , \overline{CA} del triangle rectangle $\triangle ABC$, $B = 90^\circ$ s'han dibuixat els triangles equilàters $\triangle BCD$, $\triangle CAE$.
 Demostreu que els punts migs dels segments \overline{AB} , \overline{CD} , \overline{CE} formen un triangle equilàter.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $B = 90^\circ$ de costats $\overline{BC} = 2a$, $\overline{AB} = 2c$, $\overline{AC} = 2b$
 $b^2 = a^2 + c^2$

Siguen M, N, P els punts migs dels segments \overline{AB} , \overline{CD} , \overline{CE} , respectivament
 Siga K la intersecció de les rectes AB , CD .

$$\angle BKC = 30^\circ, \overline{KN} = 3a, \overline{BK} = 2\sqrt{3}a, \overline{KM} = 2\sqrt{3}a + c$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle KMN$:

$$\overline{MN}^2 = 9a^2 + (2\sqrt{3}a + c)^2 - 2 \cdot 3a \cdot (2\sqrt{3}a + c) \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Simplificant:

$$\overline{MN}^2 = 3a^2 + c^2 + \sqrt{3}ac$$

Siga $\angle ACB = \gamma$

$$\sin \gamma = \frac{c}{b}, \cos \gamma = \frac{a}{b}$$

$$\angle NCP = 120^\circ + \gamma$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle NCP$

$$\overline{NP}^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cdot \cos(120^\circ + \gamma)$$

$$\overline{NP}^2 = a^2 + a^2 + c^2 - 2ab \cdot \left(-\frac{1a}{2b} - \frac{\sqrt{3}c}{2b} \right)$$

Simplificant:

$$\overline{NP}^2 = 3a^2 + c^2 + \sqrt{3}ac$$

$$\angle MAP = 120^\circ - \gamma$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle MAP$

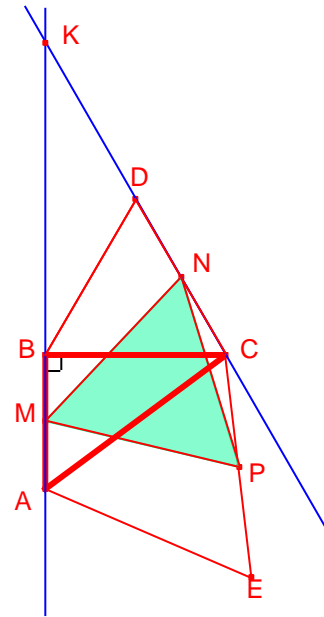
$$\overline{AP} = b\sqrt{3}$$

$$\overline{MP}^2 = c^2 + 3b^2 - 2c\sqrt{3}b \cdot \cos(120^\circ - \gamma)$$

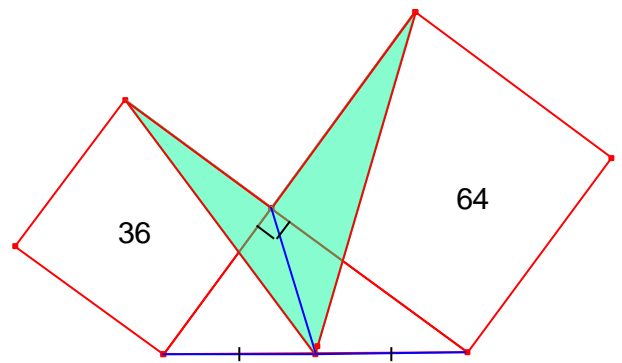
$$\overline{MP}^2 = c^2 + 3a^2 + 3c^2 - 2c\sqrt{3}b \cdot \left(-\frac{1a}{2b} + \frac{\sqrt{3}c}{2b} \right)$$

$$\overline{MP}^2 = 3a^2 + c^2 + \sqrt{3}ac$$

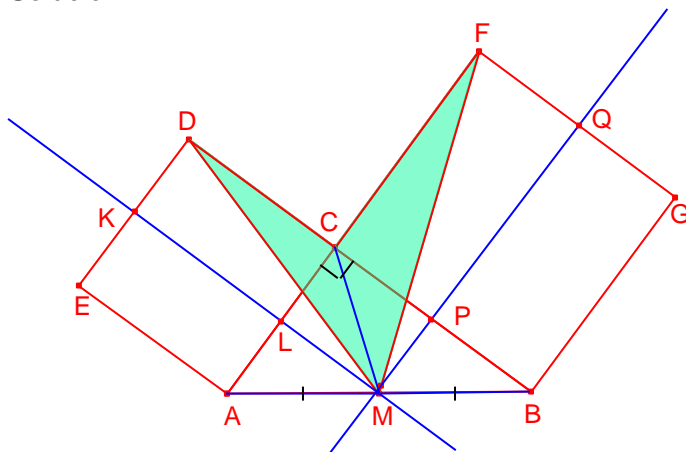
Aleshores, el triangle $\triangle MNP$ és equilàter.

3280.- Sobre l'exterior de dos catets d'un triangle rectangle s'han dibuixat dos quadrats d'àrees 36 i 64. Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC, C = 90^\circ$

Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

La paral·lela mitjana KL del quadrat $ACDE$ passa pel punt M

La paral·lela mitjana PQ del quadrat $BCFG$ passa per M

$$S_{DCM} = \frac{1}{2} S_{DCLK} = 9$$

$$S_{FCM} = \frac{1}{2} S_{CFQP} = 16$$

$$S_{CFCD} = S_{DCM} + S_{FCM} = 9 + 16 = 25$$